

Table 1

Changes in the degree of gloss of strawberries before storage and during storage

Processing concentration, %	Degree of gloss, point		
	For storage	In the middle of the shelf life (7 days)	At the end of storage (14 days)
Control	5	2	1
0,05	5	4	2
0,1	5	5	2
0,2	5	5	3
0,3	5	5	4
0,4	5	5	5
0,5	5	5	5

It was found that due to the film-forming properties of chitosan berries had a shiny glossy surface, which significantly improved the appearance of strawberries. The obtained research results allow to recommend pre-treatment of strawberries with chitosan solutions

Thus, analyzing the results of research, it was found that with increasing the percentage of chitosan in the solution, the loss of strawberry mass and respiration rate decreased, which proves the effectiveness of this treatment. The degree of gloss of the berries was the best in the pre-treated samples.

References

1. Divya K., Jisha M. S. Chitosan nanoparticles preparation and applications // Environmental chemistry letters. 2018. № 16(1). P. 101–112.
2. Kulawik P., Jamróz E., Özogul F. Chitosan for seafood processing and preservation // In Sustainable Agriculture Reviews. 2019. № 36. P. 45–79.

Ольга Бовкун

ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ТА БЕЗПЕКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Підприємства агропромислового комплексу в умовах ринку займають особливе становище, що не дозволяє в повній мірі брати участь в міжгалузевій конкуренції. Сільське господарство, залежне від природних факторів і має яскраво виражений сезонний характер виробництва, є низько-доходною, більш відсталою в технологічному плані галуззю в порівнянні з іншими галузями і повільніше пристосовується до мінливих економічних і технологічних умов.

Однак, наявність ряду невирішених проблем, зокрема виснаженість

ресурсного потенціалу та брак фінансово-інформаційної підтримки, низький рівень кваліфікації управлінського персоналу не дозволяють більшості сільгоспідприємств самостійно підтримувати економічну безпеку і стійкість.

За таких умов індикатором спроможності сільськогосподарських підприємств адаптуватися до екзогенних мінливих чинників є рівень економічної стійкості як здатності ефективно використовувати підприємницький та виробничий потенціал господарювання [1].

Створення належних умов для реалізації процесу забезпечення їх стійкості зумовлює необхідність системного узагальнення і вдосконалення теоретичних та прикладних засад процесу формування й забезпечення економічної стійкості сільськогосподарських підприємств, розроблення науково обґрунтованих концептуальних підходів, імплементація яких посилює здатність підприємств підтримувати у довгостроковій перспективі оптимальну збалансованість економічної ефективності, екологічної безпеки та соціальної справедливості.

Господарський механізм ґрунтується на роботі різних механізмів за допомогою організованої системи управління підприємством. На основі досліджень до складових господарського механізму входять організаційно-економічний, соціальний та правовий механізми, які тісно між собою взаємопов'язані, тільки гармонійна взаємодія трьох механізмів може принести очікуваний ефект.

Погоджуючись із твердженням багатьох науковців, у структурі організаційно-економічного механізму можна виділити три підсистеми:

1. Підсистема забезпечення організаційно-економічного механізму. До неї входять підсистеми нормативно-правового, методичного, ресурсного, інформаційного, наукового та технічного забезпечення управління підприємством.
2. Функціональна підсистема організаційно-економічного механізму, яка складається з підсистем планування, організації, мотивації, контролю та регулювання.
3. Цільова підсистема організаційно-економічного механізму, яка базується на визначенні цілей і основних результатів діяльності підприємства, критеріїв вибору і оцінюванні результатів діяльності підприємства.

Керівництву підприємства необхідно ефективно управляти ресурсами для забезпечення певного резерву стійкості та адекватної реакції на зміни внутрішнього та зовнішнього середовища [2].

Однак, джерелами деструктивних впливів на економічну безпеку є дії окремих суб'єктів господарювання (органів державної влади, конкурентів, постачальників, посередників, фінансово-кредитних установ та ін.); збіг об'єктивних обставин (стан фінансової кон'юнктури на ринку даного підприємства, наукові відкриття та технологічні розробки, несприятливі кліматичні умови, форс-мажорні обставини тощо).

Організаційно-економічний механізм забезпечення розвитку сільсько-господарських підприємств повинен формуватися в системі раціонального поєднання механізмів державного регулювання, механізмів ринкового та внутрішньо-системного регулювання.

При цьому варто враховувати, що специфіка сільського господарства впливає і на стійкий розвиток його підприємств. Ритмічна стійкість у розвитку сільськогосподарських підприємств носить, як правило, циклічний характер. Забезпечення ритмічної стійкості підприємств аграрного сектора економіки можливо забезпечити в умовах комплексного підходу до формування їхніх складових в органічній єдності на вимогах організації замкнутого виробництва в різних напрямках їх комбінації.

Нині основними загрозами економічній безпеці підприємств вважаються внутрішні чинники, які підпадають під контроль підприємства. До них належать обсяг фінансових ресурсів, наявність кваліфікованого персоналу, матеріально-технічне забезпечення, налагодження технологічного процесу, якість та структура природних ресурсів, інформаційно-аналітичне забезпечення, робота з винахідництва та раціоналізаторства, організація системи управління та контролю, соціальний захист працівників, інвестиційний клімат на підприємстві, рівень екологізації сільськогосподарського виробництва та інтегрованість підприємства у виробничі та ринкові відносини.

У процесі формування економічної стійкості сільськогосподарських підприємств необхідні:

- гнучкість та швидкість реакції на зміни кон'юнктури ринку;
- підвищення конкурентоспроможності продукції та виробництва;
- висока інвестиційна активність, ліквідність та фінансова стабільність.

Також значний вплив має державна фіскальна політика. Отже, важливе значення у забезпеченні захисту діяльності підприємства, на нашу думку, відіграє держава в особі трьох органів влади (законодавчої, виконавчої та судової) [3].

Побудова належної системи управління економічною безпекою, здатної прогнозувати, виявляти та нейтралізувати (зменшувати) прояви негативних впливів, є можливою лише за умови побудови ієрархічно сформованої системи загальних і функціональних цілей економічної безпеки, яка дає змогу забезпечити узгоджену спрямованість управлінських дій на всіх функціональних рівнях управління на реалізацію єдиної мети захисту підприємства від негативного впливу зовнішніх та внутрішніх загроз.

Список використаних джерел

1. Ібрагімов Е. Е. Теоретичні підходи до виокремлення складових системи економічної безпеки підприємства. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Економіка і менеджмент. 2015.

- Вип. 11. С. 94–96.
2. Матвійчук Л. О. Теоретичні підходи до визначення сутності поняття «економічна безпека підприємства» *Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі України*. 2012. № 5 (230). С. 50–54
 3. Іванків О. Я. Сутність системи економічної безпеки підприємства в умовах євроінтеграції. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2015. Вип. 11. С. 109–112.

Олег Богачов

ПРАГМАТИЧНІ КОНЦЕПТУАЛЬНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ДЕТЕКТИВНОМУ НАУКОВО-ФАНТАСТИЧНОМУ СЕРІАЛІ “THE LONE GUNMEN”

“The Lone Gunmen” – спін-офф популярного науково-фантастичного серіалу “The X-Files”, телевізійного шоу, яке транслювалося в мережі Fox. Цей серіал викликає зацікавлення жанровою різноаспектністю, яка виявляється в одночасному поєднанні рис детективного, науково-фантастичного, комедійного та драматичного жанрів, що має враховувати перекладач при створенні еквівалентного і адекватного перекладу, донесення до глядача змісту, сюжетних ліній, основної ідеї серіалу, а також збереження прагматичного впливу оригіналу.

У сценарії серіалу наявний комп’ютерний сленг, що потребує від перекладача знань у сфері інформаційних технологій (*black hat, script, cookies, embedded modem, gigaflops, mainframe*). Це пояснюється тематикою серіалу, адже головними героями є журналісти-хакери. Крім того, в оригіналі присутня політична лексика (*government pension, social security numbers, civil liberties*), яка також зустрічається в поєднанні з вульгаризмами (*corporate goons, conspiracy nutters*).

Для нашого дослідження трансформаційних особливостей українського перекладу було обрано пілотний епізод серіалу. Основою для дослідження трансформаційного потенціалу українського перекладу англійського серіалу “The Lone Gunmen” стала класифікація перекладацьких трансформацій О. О. Селіванової. В дослідженні продемонстровані найяскравіші випадки використання прагматичних концептуальних трансформацій.

Прагматичні концептуальні перетворення – це підміна реалій мови оригіналу на реалії мови перекладу, які залежать від культурних особливостей народу мови реципієнта [1, с. 104].

У процесі перекладу науково-фантастичного художнього твору потрібно враховувати реалії вигаданого автором світу. Головною метою наукової фантастики є створення реалістичного та переконливого світу, який характеризується технологіями, які або взагалі неможливо створити,